

Alberto Castaldini

Perspective filosofice și teologice asupra Holocaustului

8.1 Cursul

Conținuturi

1. Introducere (premise, diversificare, repere generale)
2. Sensul și scopul istoriei în Iudaismul
3. Dumnezeu istoriei și scandalul răului
4. Posibilitate de viață și generativitate creației
5. Scrisoarea Apostolului Paul către Romani 8, 18-27: o propunere de lectură
6. Căutarea lui Dumnezeu *per viam negationis*
7. Paradigma mozaică: Exodus 3, 1-14.
8. O abordare hermeneutică pentru a înțelege misterul
9. Referiri la concepția de Dumnezeu în tradiția rabinică
10. Dumnezeu și Shoah-ul în gândirea ebraică contemporană
11. A-l gândi altfel pe Dumnezeu: Dumnezeu se include în întrebare?
12. Dincolo de orice teodicee pentru o "fenomenologie a lui Dumnezeu"
13. Libertatea lui Dumnezeu și posibilitatea răului
14. Dumnezeul în devenire și durerea lumii: o speranță escatologică

Metode de predare general

explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră

Bibliografie

- Barth, Karl, *Dio e il Niente*, a cura di R. Celada Ballanti, Brescia, Morcelliana, 2000.
- Benedetto XVI, *Dov'era Dio? Il Discorso di Auschwitz*, Milano, Mondadori, 2012.
- Bonhoeffer, Dietrich, *Resistenza e resa. Lettere e appunti dal carcere*, trad. di S. Bologna, Milano, Bompiani, 1969.
- Canobbio, Giacomo, *Dio può soffrire?*, Brescia, Morcelliana, 2005.
- Castaldini, Alberto, *Il Dio nascosto e la possibilità di Auschwitz. Prospettive filosofiche e teologiche sull'Olocausto*, Cluj-Napoca, Centro di Studi Transilvani, 2016.
- Castaldini, Alberto, *Ipoteză mimetica. Evreii și originile modernității*, Oradea, Ratio et Revelatio, 2016.
- De Benedetti, Paolo, *Quale Dio? Una domanda dalla storia*, Brescia, Morcelliana, 1996.
- De Benedetti, Paolo, *Introduzione al giudaismo*, Brescia, Morcelliana, 1999.
- Dostoievski, Fëdor, *Fratii Karamazov*, Iasi, Polirom, 2011
- Hillesum Etty, *Diario 1941-1943*, Milano, Adelphi, 2003
- Ioan Paul al II-lea, *Fides et Ratio (Credința și rațiune)* (1998), Iasi, Editura Presa Buna, 1999.

Jonas, Hans, *Il concetto di Dio dopo Auschwitz. Una voce ebraica*, Genova, Il melangolo, 1989
 Lévinas, Emmanuel, *Dificila libertate*, Bucuresti, Hasefer, 1999
 Lévinas, Emmanuel, *Nell'ora delle nazioni. Letture talmudiche e scritti filosofico-politici*, Milano, Jaca Book, 2000.
 Mancini, Italo, *Frammento su Dio*, a cura di A. Aguti, Brescia, Morcelliana, 2000.
 Neudecker, Reinhard S.J., *I vari volti del Dio unico. Cristiani ed Ebrei in dialogo*, Genova, Marietti, 1990.
 Pareyson, Luigi, *Filosofia della libertà*, Genova, Il melangolo, 1990.
 Possenti, Vittorio, *Dio e il Male*, Torino, Sei, 1995.
 Viterbi Ben Horin Mirjam, *Verso l'Uno. Una lettura ebraica della fede*, Bologna, Edizioni Dehoniane, 2009.
 Wiesel, Elie, *Noaptea*, Bucuresti, Corint, 2012

Seminari / Laboratori

1. Perspective istorice asupra Shoah-ului
2. Demonologie si Olocaust
3. Itzhaq Luria si Hans Jonas
4. Fenomenologie lagerului
5. Paternitate si maternitate lui Dumnezeu
6. Libertate si Dumnezeu: Luigi Pareyson
7. Teologie lui Italo Mancini
8. Paolo De Benedetti si perspectiva iudeo-crestina
9. Marturie lui Dietrich Bonhoeffer
10. Edith Stein si Etty Hillesum
11. Opera lui Sergio Quinzio
12. Auschwitz si "theologia crucis"
13. Dialogul intre crestini si evrei: astazi si pe viitor
14. Documentele Papilor si Holocaust

Metode de predare general

explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră

Perspective filosofice și teologice asupra Holocaustului

Cursul propune perspective teologice și filosofice asupra Holocaustului care să permită înțelegerea lui, care să explice cum a fost posibil un fenomen pe care conștiința publică de azi îl consideră inacceptabil. Pentru aceea analizează raportarea la Absolut a creștinismului și iudaismului și înțelegerea *celuilalt* în cele două religii. Sunt prezentate perspectivele lui Luigi Pareyson asupra raportului Dumnezeu – Libertate, teologia lui Italo Mancini, dar și mărturiile unor creștini precum Dietrich Bonhoeffer sau ale unor bune cunoscătoare ale spiritualității iudaice sau creștine precum Edit Stein sau Etty Hillesum.